

tudi ne ugaja, ali ga ne štejemo med lepe. Pomena pa ima stvar za nas tem več, čim bolj je z nami v zvezi, čim bolj je potrebu-jemo, čim bolj je nam sorodna. Prav po tem merilu cenimo tudi lepoto stvari. Nekateri živali pa so po svoji naravi (n. pr. zaradi mrzle krvi, sluzave kože, zoprnega duha, neokretnega gibanja) naši naravi nasprotne, zato jih nimamo za lepe. Kako daleč sega to osebno razmerje, vidimo iz teh vzgledov: Lev je lepa žival, kar priznavajo vsi umetniki. Ako gledam leva zaprtega v gajbi, ali ako gledam ubitega, naslikanega, mi ugaja, radujem se njegove lepote. A potnik v puščavi, ki zagleda brez orožja prekrasnega, močnega leva, ki gre naravnost nadenj, nikakor ne občuduje njegove lepote; zanj je ni; on gleda le zver, ki mu hoče ukončati življenje. Ko bi bil skrajnje sestradan in žejen lepoznanec pred bogato zbirko najlepših slik, ne bi imele zanj nikake ugodnosti; najlepša godba bolnika bolj muči kakor pa razveseljuje — zaradi njegovih bolečin.

Toliko deluje osebno stanje ali razmerje na uživanje lepote. Zato ni nasprotno našemu nauku, da nimamo vsake stvari za lepo, četudi je v njej bistvo izraženo popolno. Pripomniti treba tudi to, da je večkrat tudi samo bistvo kake stvari za nas brezpomembno, da je to bistvo nedoločno, maloumevno, da nam ne vzbuja zanimanja; zato pa tudi stvar ni lepa za naše spoznavanje. Znano je pa tudi dovolj, kako se nam kaka stvar ali kaka oseba zdi tem lepša, čim bolj jo spoznavamo, čim dalje ž njo občujemo, čim tesnejše je razmerje osebe do osebe. Lepota sama ob sebi se ni povišala, tudi naše spoznavanje ni napredovalo, pač pa se je osebnost premenila, in so se k spoznavanju pridružile še druge moči, zlasti hotenje z ljubeznijo. In že pregovor pravi, da se ljubezni zdi vse lepo.

Treba torej v nauku o bistvu lepote priznati velik pomen hotenja in ljubezni na uživanje lepote, četudi ob lepoti najprej deluje spoznavanje. (Dalje.)

Zimzelen . . .

Zimzelen, zimzelen
sredi goščave,
srce nareka ti,
gorke pozdrave.

Ko je pomladne dni
cvetje razvito,
prvi mu klanjaš v dar
zeleno kito.

In ko jesenske dni
cvetje odpada,
venček tvoj mu na grob
zima poklada.

In če življenja cvet
v smrti povene,
venček tvoj, zimzelen,
grob mu odene.

Zato pa, zimzelen
sredi goščave,
srce nareka ti . . .
gorke pozdrave!

Ljudmila.

Rožmarin.

Tam na vrtni gredi
raste rožmarin.
Pridi, ob slovesu
dam ti ga v spomin.

Deni na srce ga,
čuvaj ga skrbno,
morda kdaj ob njem ti
rosno bo oko.

Rožmarin povene,
ž njim spomin bo vzet.
Tudi ti boš nosil
v srcu veli cvet.

Ljudmila.